

Tamten Sierpień w Gdyni

Słowo reprints dokumentów, nieznane, a doniosłe fakty, szczegółowe kalendarium wydarzeń, listy strajkujących, sylwetki osób, wreszcie zdjęcia, które przypominają dawnym uczestnikom, a młodym prezentują, jak było...

Tak album ocenił w słowie otwierającym tę publikację prezydent Gdyni Wojciech Szczurek. I rzeczywiście wymienił wszystkie atuty książki napisanej (a właściwie przygotowanej, bo słowo współgra w niej z obrazem) przez byłych działaczy „Solidarności” i „Solidarności Walczącej” w Trójmieście. W publikacji wydanej z okazji 32 rocznicy podpisania Porozumienia Sierpniowych nie brakuje faktografii, ale moim zdaniem jej największą wartością jest oddanie w dużej mierze klimatu strajkowych dni w Stoczni im. Komuny Paryskiej, porcie gdyni, Wyższej Szkole Morskiej i innych gdynińskich zakładach.

Polowe msze w odprawiane w stoczni przez księdza Hieronima Jastaka i Edwarda Rybickiego, dokumenty komitetów strajkowych opatrzone specjalnymi pieczęciami i stemplami, przesyłki poczty strajkowej, prowizoryczne miejsca do spania dla strajkujących zbudowane z namiotów i styropianowych płyt, uściski z rodzinami przez kraty stoczniowej bramy – zdjęcia z albumu składają się na wielką fotografię niepewności i obaw, ale także siły i nadziei gdynińców w sierpniu 1980 r.

Dominujące w książce zdjęcia i dokumenty z gdynińskiej Stoczni im. Komuny Paryskiej pokazują solidarność i przezorność strajkujących. Zorganizowali nie tylko wspomnianą pocztę, ale i system dystrybucji przekazywanej do stoczni wyłącznie. Paczek nie otrzymywali bliscy ofiarodawców – trafiały do „wspólnej puli” danego wydziału. O to, jeszcze jeden mały przykład solidarnej walki.

Trudno wskazać najciekawszy z prezentowanych w albumie „Ludzie Sierpnia '80 w Gdyni” dokumentów. Symboliczne może być pismo wysłane przez ks. prałata Jastaka do Papieża Jana Pawła II z okazji uroczystego Te Deum odprawionego 7 września w podziękowaniu za Porozumienia Sierpniowe. Sam list do Ojca w tym zajmuje jedną stronę, strony z podpisami uczestników sierpniowych strajków – kilkanaście! Nie brakowało gdynińców cieszących się z pierwszego wyłomu w komunistycznym murze.

Adam Chmielecki

A. Kołodziej, D. Sadowska,

R. Zwiercan, „Ludzie Sierpnia '80 w Gdyni” 178 s.,

Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2012

